

Akademia Nauk Stosowanych
w Nowym Targu

AKADEMIA NAUK STOSOWANYCH W NOWYM TARGU
INSTYTUT EKONOMII, ZARZĄDZANIA I INFORMATYKI
KIERUNEK: RACHUNKOWOŚĆ I ANALITYKA EKONOMICZNA

REGULAMIN DYPLOMOWANIA

Akty regulujące przeprowadzanie egzaminu dyplomowego na kierunku rachunkowość i analityka ekonomiczna:

1. Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 1571 z późn. zm.)
2. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. z 2023 poz. 2787 z późn. zm.)
3. Regulamin studiów Akademii nauk Stosowanych w Nowym Targu, wprowadzony Uchwałą nr 7/2025 Senatu ANS w Nowym Targu z dnia 11 kwietnia 2025 r.
4. Procedura nr 3/2023 do Zarządzenia nr 64/2023 Rektora ANS w Nowym Targu z dnia 31 października 2023 r.
5. Zarządzenie nr 83/2023.BGD z dnia 18 grudnia 2023 r. Rektora Akademii Nauk Stosowanych w Nowym Targu w sprawie składania prac dyplomowych i poddawania ich kontroli antyplagiatowej w Jednolitym Systemie Antyplagiatowym.

§ 1. Uwagi ogólne

1. Regulamin egzaminu dyplomowego dla kierunku rachunkowość i analityka ekonomiczna w Instytucie Ekonomii, Zarządzania i Informatyki ANS w Nowym Targu zwany dalej „Regulaminem dyplomowania” określa warunki dopuszczenia do egzaminu dyplomowego i zasady jego przeprowadzania.
2. Dyrektor Instytutu Ekonomii, Zarządzania i Informatyki określa regulamin dyplomowania dla studiów II stopnia przed rozpoczęciem semestru, w którym planowane jest rozpoczęcie seminarium dyplomowego.
3. Pojęcia występujące w regulaminie oznaczają:
 - ANS – Akademia Nauk Stosowanych w Nowym Targu
 - IEZI – Instytut Ekonomii, Zarządzania i Informatyki
 - promotor – nauczyciel akademicki zatrudniony w ANS, posiadający co najmniej stopień naukowy doktora oraz dorobek naukowy i/lub zawodowy w zakresie dziedziny nauk ekonomia i finanse jako wiodących w programie studiów; jest opiekunem merytorycznym Dyplomanta podczas tworzenia pracy dyplomowej, nadzoruje jej przygotowanie i uczestniczy w egzaminie dyplomowym;
 - praca dyplomowa – samodzielne opracowanie zagadnienia prezentujące ogólną wiedzę i umiejętności studenta związane ze studiami na kierunku rachunkowość i analityka ekonomiczna;

- plagiat – przywłaszczenie sobie autorstwa albo wprowadzenie w błąd co do autorstwa cudzego utworu lub jego fragmentu poprzez opublikowanie, rozpowszechnianie lub przedstawianie go jako własnego, bez wskazania rzeczywistego twórcy (zgodnie z art. 115 ust. 1 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych); w sytuacji wystąpienia w pracy niedozwolonych zapożyczeń, praca dyplomowa nie zostaje dopuszczona do dalszego etapu procedury dyplomowania, natomiast w stosunku do autora pracy dyplomowej zostaje wszczęte postępowanie z tytułu naruszenia praw autorskich i praw pokrewnych;
- recenzent – nauczyciel akademicki zatrudniony w ANS, posiadający co najmniej stopień naukowy doktora oraz dorobek naukowy i/lub zawodowy adekwatny do zakresu pracy dyplomowej, który recenzuje pracę dyplomową i uczestniczy w egzaminie dyplomowym;
- KE – Komisja Egzaminacyjna powołana przez Dyrektora IEZI grupa co najmniej trzech nauczycieli akademickich zatrudnionych w ANS (w tym obowiązkowo promotor, a dodatkowo recenzent oraz przewodniczący), odpowiedzialna za przeprowadzenie egzaminu dyplomowego;
- egzamin dyplomowy dla kierunku rachunkowość i analityka ekonomiczna odbywa się przed KE, w skład której wchodzi promotor, recenzent i przewodniczący oraz ewentualnie inni członkowie.

§ 2. Seminarium dyplomowe

1. Przed końcem semestru poprzedzającego seminarium dyplomowe, studenci zobligowani są do zapoznania się z sylabusami modułów seminariów dyplomowych dla swojego rocznika, w których zapisano ogólny zakres zagadnień pomocny w wyborze tematyki pracy dyplomowej.
2. Przed rozpoczęciem semestru studiów, w którym rozpoczyna się seminarium dyplomowe, student wybiera promotora pracy dyplomowej z listy przygotowanej przez Dyrektora IEZI.
3. Na pierwszych zajęciach seminarium dyplomowego promotor przedstawia harmonogram zajęć wraz z pełnym zakresem wymagań dotyczącym pracy dyplomowej.
4. Promotor ustala wstępnie z seminarzystą temat pracy dyplomowej zgodnej z podanym wcześniej zakresem (student zgłasza do promotora wstępnie określony temat lub ewentualnie wybiera temat zaproponowany przez promotora).
5. Promotor pracy dyplomowej przekazuje wykaz ustalonych ze studentami tematów prac dyplomowych kierunkowej komisji ds. jakości kształcenia za pośrednictwem sekretariatu instytutu w terminie do:
 - 30 listopada, jeżeli seminarium dyplomowe rozpoczyna się od semestru zimowego;
 - 30 kwietnia, jeżeli seminarium dyplomowe rozpoczyna się od semestru letniego;
 - 30 października, jeżeli seminarium dyplomowe realizowane jest tylko w semestrze zimowym;
 - 15 marca, jeżeli seminarium dyplomowe realizowane jest tylko w semestrze letnim;
 kierunkowa komisja ds. jakości kształcenia zatwierdza tematy prac dyplomowych, mając również na uwadze posiadany dorobek naukowy, dydaktyczny lub zawodowy promotora, który powinien być związany z tematyką pracy dyplomowej w terminie do:

- 15 grudnia, jeżeli seminarium dyplomowe rozpoczyna się od semestru zimowego;
- 15 maja, jeżeli seminarium dyplomowe rozpoczyna się od semestru letniego;
- 15 listopada, jeżeli seminarium dyplomowe realizowane jest tylko w semestrze zimowym;
- 30 marca, jeżeli seminarium dyplomowe realizowane jest tylko w semestrze letnim.

§ 3. Praca dyplomowa

1. Praca dyplomowa na kierunku rachunkowość i analityka ekonomiczna stanowi pisemne opracowanie wybranego problemu ekonomicznego lub finansowego, prezentującego ogólną wiedzę i umiejętności studenta związane ze studiami na tym kierunku oraz dodatkowo prezentującym umiejętności samodzielnego analizowania i wnioskowania.
2. Po zakończeniu seminarium dyplomowego, student zobowiązany jest do złożenia zaakceptowanej przez promotora pracy dyplomowej nie później niż: do 15 czerwca (w terminie podstawowym) lub do 15 września (w terminie poprawkowym) – w przypadku studiów kończących się w semestrze letnim; do 30 stycznia (w terminie podstawowym) lub do 15 marca (w terminie poprawkowym) – w przypadku studiów kończących się w semestrze zimowym.
3. Promotor ocenia pracę pod względem merytorycznym i redakcyjnym, a następnie analizuje raport z badania antyplagiatowego systemem JSA i podejmuje decyzję o zaakceptowaniu lub odrzuceniu badania.
4. Recenzent ocenia pracę pod względem merytorycznym i redakcyjnym.
5. Protokoły recenzji pracy dyplomowej są sporządzane przez promotora i recenzenta przed terminem egzaminu dyplomowego i są generowane w systemie teleinformatycznym ANS w Nowym Targu. Student przed przystąpieniem do egzaminu dyplomowego ma prawo zapoznać się z treścią recenzji pracy dyplomowej udostępnionej poprzez system teleinformatyczny Uczelni.
6. Warunkiem dopuszczenia studenta do egzaminu dyplomowego jest: uzyskanie zaliczeń wszystkich zajęć i złożenie wszystkich egzaminów przewidzianych w programie studiów, uzyskanie dwóch ocen pozytywnych z pracy dyplomowej oraz złożenie w terminie wszystkich wymaganych dokumentów określonych na podstawie odrębnych przepisów.
7. Egzamin dyplomowy powinien odbyć się w terminie nie przekraczającym 30 dni od daty złożenia pracy dyplomowej.

§ 4. Egzamin dyplomowy

1. Termin egzaminu dyplomowego ustala Dyrektor IEZI. Sekretariat powiadamia studenta na siedem dni przed obroną pracy podając przybliżoną godzinę i nr sali.
2. W dniu obrony student zgłasza się z dowodem osobistym lub legitymacją studencką. W sali egzaminacyjnej, w której jest przeprowadzany egzamin dyplomowy student nie może korzystać z urządzeń elektronicznych umożliwiających porozumiewanie się z innymi osobami na odległość. W sytuacji niedostosowania się do powyższego zakazu Przewodniczący KE przerywa danej osobie egzamin. Fakt ten odnotowywany jest w protokole egzaminacyjnym i jest równoznaczny z uzyskaniem oceny niedostatecznej. Podczas egzaminu dyplomowego przystępujący do egzaminu nie powinien opuszczać

sali egzaminacyjnej przed zakończeniem egzaminu. Jeżeli zaistnieje taka konieczność opuszcza salę z Członkiem KE.

3. Egzamin dyplomowy jest egzaminem ustnym i polega na zadaniu przez promotora trzech pytań studentowi, następnie umożliwieniu studentowi przygotowanie się do odpowiedzi i w końcu – odpowiedź na każde z pytań. Każde z pytań podlega osobnej ocenie. Dwa pytania powinny dotyczyć efektów uczenia się przewidzianych w programie studiów, natomiast jedno pytanie powinno koncentrować się na problematyce podjętej przez studenta w pracy dyplomowej. Stosuje się skalę ocen określoną w § 14 ust. 1 Regulaminu studiów.
4. KE ustala końcową ocenę widniejącą na dyplomie na podstawie algorytmu przedstawionego w Regulaminie Studiów.
5. KE sporządza protokół z egzaminu dyplomowego według zasad określonych w odrębnych przepisach, protokół podpisują Członkowie KE.
6. Wynik egzaminu dyplomowego wraz z podaniem ocen egzaminu oraz ostateczny wynik studiów ogłasza Przewodniczący KE bezpośrednio po jego złożeniu.
7. Student, który z przyczyn losowych nie przystąpił do egzaminu dyplomowego w terminie określonym przez Dyrektora IEZI lub nie zdał go, może przystąpić do egzaminu dyplomowego w trybie zgodnym z przepisami określonymi w Regulaminie studiów.
8. Student przystępujący do egzaminu, który otrzymał ocenę niedostateczną, przystępuje do egzaminu dyplomowego w drugim terminie.
9. Egzamin poprawkowy może się odbyć nie wcześniej, niż przed upływem siedmiu dni od daty pierwszego egzaminu.

§ 5. Absolwent

1. Podstawą nadania tytułu magistra po ukończeniu studiów II stopnia na kierunku rachunkowość i analityka ekonomiczna jest osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się zdefiniowanych dla tego kierunku, potwierdzone uzyskaniem zaliczeń oraz ocen ze wszystkich zajęć objętych programem studiów, w tym wymaganych praktyk zawodowych oraz wykonanie pracy dyplomowej i złożenie egzaminu dyplomowego z oceną pozytywną.
2. Student po złożeniu egzaminu dyplomowego staje się absolwentem Uczelni.
3. Absolwent może otrzymać dyplom z wyróżnieniem przyznany na wniosek KE.

Niniejszy regulamin wchodzi w życie z dniem jego ogłoszenia.

Załącznik 1

Wyciąg z regulaminu studiów ANS w Nowym Targu:

ROZDZIAŁ 11. PRACA DYPLOMOWA, EGZAMIN DYPLOMOWY ORAZ UKOŃCZENIE STUDIÓW

§ 26

1. W przypadku studiów drugiego stopnia i jednolitych studiów magisterskich obowiązkowym elementem programu studiów jest przygotowanie przez studenta pracy dyplomowej.
2. W przypadku studiów pierwszego stopnia, o ile przewiduje to program studiów, pracę dyplomową może stanowić projekt dyplomowy.
3. Praca dyplomowa jest samodzielnym opracowaniem zagadnienia naukowego, artystycznego lub praktycznego albo dokonaniem technicznym lub artystycznym, prezentującym ogólną wiedzę i umiejętności studenta związane ze studiami na danym kierunku, poziomie i profilu oraz umiejętności samodzielnego analizowania i wnioskowania.
4. Pracę dyplomową może stanowić w szczególności praca pisemna, opublikowany artykuł, praca projektowa, w tym projekt inżynierski, praca konstrukcyjna, technologiczna lub artystyczna ze szczególnym uwzględnieniem praktycznego profilu studiów.
5. W przypadku, gdy program studiów obejmuje efekty uczenia się umożliwiające uzyskanie kompetencji inżynierskich, praca dyplomowa musi stanowić projekt inżynierski, stanowiący koncepcję praktycznej realizacji przedsięwzięcia projektowego i obejmuje dokumentację techniczną określonego w temacie zadania.
6. Pracę dyplomową student przygotowuje pod kierunkiem promotora, który posiada co najmniej stopień doktora, chyba że standardy kształcenia dla kierunku stanowią inaczej.
7. Tematy prac dyplomowych muszą pozostawać w ścisłym związku z danym kierunkiem studiów. Podczas ustalania tematu pracy dyplomowej powinny być uwzględniane zarówno zainteresowania studenta oraz posiadany dorobek naukowy, dydaktyczny lub zawodowy promotora, związany z tematyką pracy dyplomowej.
8. W uzasadnionych przypadkach, w szczególności w przypadku dłuższej nieobecności promotora, która mogłaby wpłynąć na opóźnienie terminu przygotowania pracy dyplomowej, student może wystąpić z wnioskiem do Dyrektora Instytutu o zmianę promotora.
9. Szczegółowe zasady i wymagania związane z przygotowaniem pracy dyplomowej określa Dyrektor Instytutu.

§ 27

1. Pracę dyplomową oceniają niezależnie promotor i recenzent wskazany przez Dyrektora Instytutu.
2. Recenzentem pracy dyplomowej może być osoba posiadająca co najmniej stopień doktora oraz dorobek naukowy, dydaktyczny lub zawodowy związany z tematyką pracy dyplomowej.
3. W przypadku negatywnej oceny recenzenta praca dyplomowa kierowana jest do oceny przez drugiego recenzenta, wskazanego przez Dyrektora Instytutu, posiadającego kompetencje, o których mowa w ust. 2. Pozytywna ocena drugiego recenzenta jest podstawą dopuszczenia studenta do egzaminu dyplomowego.
4. W przypadku negatywnej oceny pracy dyplomowej wystawionej przez drugiego recenzenta, student nie zostaje dopuszczony do egzaminu dyplomowego. W tym wypadku student jest

zobowiązany do ponownego przygotowania pracy dyplomowej i powtórzenia ostatniego semestru studiów.

§ 28

1. Student ma obowiązek złożenia pracy dyplomowej zaakceptowanej przez promotora, nie później niż:
 - 1) do 15 czerwca (w terminie podstawowym) lub do 15 września (w terminie poprawkowym) – w przypadku studiów kończących się w semestrze letnim;
 - 2) do 30 stycznia (w terminie podstawowym) lub do 15 marca (w terminie poprawkowym) – w przypadku studiów kończących się w semestrze zimowym.
2. Prorektor właściwy ds. studenckich i kształcenia może na wniosek studenta przesunąć termin złożenia pracy dyplomowej, nie dłużej jednak niż o dwa miesiące, w szczególności z powodu:
 - 1) długotrwałej choroby studenta potwierdzonej zaświadczeniem lekarskim;
 - 2) niemożności wykonania pracy dyplomowej w obowiązującym terminie z przyczyn niezależnych od studenta i odpowiednio udokumentowanych.
3. Szczegółowe zasady składania prac dyplomowych i poddawania ich kontroli antyplagiatowej określa Rektor w drodze zarządzenia.

§ 29

1. Datą ukończenia studiów jest data złożenia egzaminu dyplomowego, a w przypadku jednolitych studiów magisterskich na kierunku fizjoterapia – data zaliczenia ostatniej, wymaganej programem studiów praktyki.
2. Warunkiem dopuszczenia studenta do egzaminu dyplomowego jest:
 - 1) uzyskanie zaliczeń wszystkich zajęć i złożenie wszystkich egzaminów przewidzianych w programie studiów;
 - 2) uzyskanie dwóch ocen pozytywnych, co najmniej dostatecznych, z pracy dyplomowej – w przypadku studiów drugiego stopnia i jednolitych studiów magisterskich, a w przypadku studiów pierwszego stopnia, o ile przewiduje to program studiów;
 - 3) złożenie wszystkich wymaganych dokumentów, określonych na podstawie odrębnych przepisów.
3. Egzamin dyplomowy odbywa się przed komisją powołaną przez Dyrektora Instytutu, w skład której wchodzi przewodniczący i dwaj członkowie, którzy posiadają co najmniej stopień doktora, z zastrzeżeniem ust. 4 i 5.
4. W przypadku studiów drugiego stopnia i jednolitych studiów magisterskich, co najmniej jeden członek komisji powinien posiadać tytuł profesora lub stopień doktora habilitowanego.
5. W przypadku, o którym mowa w ust. 2 pkt 2, jednym z członków komisji jest promotor pracy dyplomowej.
6. W przypadku, gdy członek komisji nie może uczestniczyć w egzaminie dyplomowym, Dyrektor Instytutu wyznacza w zastępstwie inną osobę.
7. Za zgodą studenta, na jego wniosek lub wniosek promotora, egzamin dyplomowy może mieć charakter otwarty z zastrzeżeniem tajności obrad komisji. Wówczas w takim egzaminie mogą wziąć udział osoby wskazane przez studenta lub promotora.
8. Egzamin dyplomowy powinien odbyć się w terminie nie przekraczającym 30 dni od daty złożenia pracy dyplomowej.
9. Recenzje pracy dyplomowej są jawne, z wyjątkiem przewidzianym ustawą. Student przed przystąpieniem do egzaminu dyplomowego ma prawo zapoznać się z treścią recenzji pracy dyplomowej udostępnionej poprzez system teleinformatyczny Uczelni.

§ 30

1. Egzamin dyplomowy obejmuje weryfikację osiągnięcia efektów uczenia się w kategorii wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych objętych programem studiów.
2. Egzamin dyplomowy może składać się z dwóch części: teoretycznej i praktycznej. Niezaliczenie pierwszej części egzaminu skutkuje niedopuszczeniem studenta do drugiej części egzaminu dyplomowego i otrzymaniem oceny niedostatecznej z egzaminu dyplomowego.
- 2a. Skład komisji egzaminu dyplomowego z części praktycznej może być inny niż określony w § 29 ust. 3-5. W tym wypadku wymogów określających skład komisji egzaminu dyplomowego nie stosuje się.
3. Program studiów dla danego kierunku i poziomu studiów określa sposób weryfikacji efektów uczenia się na egzaminie dyplomowym. Szczegółowe zasady przeprowadzania egzaminu dyplomowego na danym kierunku i poziomie studiów określa Dyrektor Instytutu.
4. W przypadku, gdy praca dyplomowa została przygotowana w języku obcym, Dyrektor Instytutu na wniosek studenta lub promotora może wyrazić zgodę na przeprowadzenie egzaminu dyplomowego w języku obcym, w którym przygotowano pracę dyplomową.
5. Z egzaminu dyplomowego sporządza się protokół egzaminu dyplomowego według zasad określonych w odrębnych przepisach. Protokół podpisują wszyscy członkowie komisji.
6. Wynik egzaminu dyplomowego wraz z podaniem ocen egzaminu oraz ostateczny wynik studiów ogłasza przewodniczący komisji egzaminacyjnej w obecności jej członków bezpośrednio po jego złożeniu.
7. Na egzaminie dyplomowym przy weryfikacji efektów uczenia się stosuje się skalę ocen określoną w § 14 ust. 1 niniejszego regulaminu studiów.

§ 31

1. Student ma prawo do dwukrotnego przystąpienia do egzaminu dyplomowego.
2. W przypadku nieprzystąpienia do egzaminu dyplomowego w ustalonym terminie z przyczyn niezależnych od studenta i odpowiednio udokumentowanych, na wniosek studenta złożony w terminie do 7 dni od daty egzaminu dyplomowego, Dyrektor Instytutu wyznacza ponowny termin egzaminu dyplomowego.
3. Nieprzystąpienie do egzaminu dyplomowego uznane przez Dyrektora Instytutu za nieusprawiedliwione powoduje utratę pierwszego terminu egzaminu.
4. Poprawkowy egzamin dyplomowy odbywa się w terminie ustalonym przez Dyrektora Instytutu nie wcześniej niż po upływie 7 dni od daty pierwszego terminu egzaminu dyplomowego. Student zostaje poinformowany o terminie egzaminu poprawkowego co najmniej na 7 dni przed wyznaczoną datą.
5. Egzamin poprawkowy w celu poprawy oceny pozytywnej nie jest możliwy.
6. W przypadku niezłożenia egzaminu dyplomowego w terminie poprawkowym, student może wystąpić z wnioskiem do Prorektora właściwego ds. studenckich i kształcenia o powtarzanie ostatniego semestru studiów.

§ 32

1. Warunkiem ukończenia studiów i uzyskania dyplomu ukończenia studiów jest:
 - 1) uzyskanie efektów uczenia się określonych w programie studiów;
 - 2) uzyskanie wymaganej liczby punktów ECTS określonej w programie studiów;
 - 3) pozytywna ocena pracy dyplomowej – w przypadku studiów drugiego stopnia i jednolitych studiów magisterskich, a w przypadku studiów pierwszego stopnia, o ile przewiduje to program studiów;
 - 4) złożenie egzaminu dyplomowego z wynikiem co najmniej dostatecznym.
2. *skreślony*
3. Ostateczny wynik studiów oblicza się jako średnia ważona następujących ocen:

- 1) średnia ocen uzyskana w okresie studiów, obliczona na zasadach określonych w § 14 ust. 11;
 - 2) średnia arytmetyczna ocen pracy dyplomowej (promotora i recenzenta) – w przypadku studiów drugiego stopnia i jednolitych studiów magisterskich, a w przypadku studiów pierwszego stopnia, o ile przewiduje to program studiów;
 - 3) ocena egzaminu dyplomowego lub średnia arytmetyczna ocen w przypadku zdawania egzaminu dyplomowego w dwóch częściach (teoretycznej i praktycznej) lub w dwóch terminach.
4. Ostateczny wynik studiów jest ustalony jako suma ocen, o których mowa w ust. 3, z następującymi wagami:
60% średniej ocen, o której mowa w ust. 3 pkt 1,
20% oceny, o której mowa w ust. 3 pkt 2 oraz
20% oceny, o której mowa w ust. 3 pkt 3, z zastrzeżeniem ust. 5.
5. W przypadku, gdy program studiów nie przewiduje pracy dyplomowej, ostateczny wynik studiów jest ustalony jako suma ocen, o których mowa w ust. 3 pkt 1 i 3 z następującymi wagami:
60% średniej ocen, o której mowa w ust. 3 pkt 1 oraz
40% oceny, o której mowa w ust. 3 pkt 3.
6. Ostateczny wynik studiów ustalany jest z dokładnością do dwóch miejsc po przecinku z zasadą zaokrąglania od pięciu w górę.
7. Na dyplomie ukończenia studiów wpisuje się ostateczny wynik studiów, zgodnie z zasadą:
od 4,61 do 5,00	bardzo dobry (5,0)
od 4,21 do 4,60	dobry plus (4,5)
od 3,81 do 4,20	dobry (4,0)
od 3,41 do 3,80	dostateczny plus (3,5)
od 3,00 do 3,40	dostateczny (3,0).
8. Student po złożeniu egzaminu dyplomowego staje się absolwentem Uczelni. W terminie 30 dni od dnia ukończenia studiów Uczelnia wydaje absolwentowi dyplom ukończenia studiów wraz z suplementem do dyplomu.
9. Absolwent może otrzymać dyplom z wyróżnieniem przyznany na wniosek komisji egzaminacyjnej. Szczegółowe zasady otrzymania dyplomu z wyróżnieniem zostały określone w § 37.